

Rada Etyki Mediów trzeciej kadencji została powołana przez Konferencję Mediów Polskich, pod przewodnictwem ks. dr Wiesława Niewęglowskiego, na początku roku 2001. Wręczenie nominacji członkom Rady nastąpiło w dniu 19 kwietnia 2001 r. w Centrum Multimedialnym "Foksal" w Domu Dziennikarza w Warszawie.

W skład Rady trzeciej kadencji weszli: Magdalena Bajer, publicystka (przewodnicząca), Michał Bogusławski, reżyser telewizyjny, obecny rektor w Szkole Dziennikarskiej im. M. Wańkowicza (wiceprzewodniczący), Cezary Gawryś, zastępca redaktora naczelnego miesięcznika "Więź" (sekretarz), Józefa Hannelowa, zastępca redaktora naczelnego "Tygodnika Powszechnego", Tadeusz Kononiuk, wykładowca na Wydziale Dziennikarstwa i Nauk Politycznych UW, Jacek Kurczewski, profesor socjologii UW, Maciej Łukasiewicz, redaktor naczelny "Rzeczpospolitej", Rafał Wieczyński, reżyser, producent filmowy i Piotr Wojciechowski, pisarz, publicysta, wykładowca w Wyższej Szkole Filmowej i Telewizyjnej w Łodzi. Krzysztof Wolicki, powołany również na członka Rady, nie zdążył, niestety, odebrać nominacji, ponieważ zmarł.

Jesienią 2003 roku Konferencja Mediów Polskich powołała Panią Helenę Kowalik - publicystkę na dziesiątego członka Rady. Również w tym czasie Cezary Gawryś przekazał obowiązki sekretarza Rafałowi Wieczyńskiemu.

Przez większość kadencji Rada spotykała się na posiedzeniach roboczych w siedzibie Polskiego Radia SA przy al. Niepodległości, gdzie mieściła się oficjalna siedziba Rady. Po zakończeniu okresu przewodnictwa Polskiego Radia w Konferencji Mediów Polskich spotkania Rady, z przyczyn praktycznych, odbywały się głównie w miejscach udostępnionych przez członków Rady (mieszkanie przewodniczącej, redakcja dziennika "Rzeczpospolita").

Oficjalną siedzibą Rady został Dom Dziennikarza przy ul. Foksal 3/5 w Warszawie.

W ciągu III kadencji Rada odbyła 30 zebrań. Oczywiście zasadniczą część pracy, każdy z aktywnie działających członków Rady, wykonywał pomiędzy nimi, w zaciszu swoich domów.

Rada rozpatrzyła około 150 rozmaitych skarg i wniosków.

Świadectwem rosnącego zapotrzebowania na działalność Rady jest wzrost liczby spraw i interesantów. Z prośbą o opinię coraz częściej zwracają się osoby publiczne oraz instytucja i organizacje społeczne. Rodzi to pewne trudności techniczne i niekiedy pociąga za sobą niezrozumienie metody pracy jaką przyjęła Rada. Dlatego kilka słów wyjaśnienia należy poświęcić tej kwestii.

Rada III kadencji pracowała, podobnie jak w kadencjach poprzednich, według następującego modelu:

Skargi i wnioski wpływające z zewnątrz do Rady skrótowo omawiano na zebraniach. Członkowie Rady dzielili między siebie poszczególne sprawy do szczegółowego rozpatrzenia i napisania opinii. Listy z opiniami rozsyłano do wszystkich zainteresowanych stron, niezależnie od tego, która z nich zgłosiła sprawę.

Opinie formułowano na podstawie treści i formy przekazu, który dotarł do odbiorcy.

Zdarzało się oczywiście, że sprawa nie dotyczyła ani treści, ani formy przekazu, lecz np. sposobu postępowania dziennikarza. W takim przypadku członkowie Rady, uznając za niemożliwe prowadzenie jakiegokolwiek dochodzenia, choćby ze względu na brak uprawnień i stosownego aparatu, przyjęli zasadę zastrzegania, że Rada nie może zbadać prawdziwości prezentowanych wydarzeń, czy zweryfikować niektórych argumentów. Odnoszono się wtedy raczej do problemu wyłaniającego się z opisanej sytuacji, niż konkretnego incydentu. Najczęściej używano formuły: "Jeśli prawdą jest, ..."

Rada Etyki Mediów nie dysponuje żadnym budżetem i działa wyłącznie w oparciu o mandat zaufania i życzliwość Konferencji Mediów Polskich oraz osobiste zaangażowanie członków Rady. Mimo, iż rodzi to rozmaite utrudnienia stanowi jednocześnie gwarancję niezależności.

Poza liczną korespondencją Rada wydała 36 oświadczeń publicznych, które zostały upowszechnione w mediach. Z zasady dotyczyły one jednostkowych przypadków, ale zjawisk lub spraw, które poruszały opinię publiczną całej Polski.

Szczególnym przypadkiem było wystąpienie dotyczące publikacji w ty- godniku "Nie" w sierpniu 2002 roku. W związku z nią siedmiu członków Rady wydało oświadczenie w swoim własnym imieniu oraz złożyło doniesienie do prokuratury. Dotychczas zaskutkowało to wszczęciem postępowania przeciw redaktorowi naczelnemu wspomnianego tygodnika, ale spowodowało również konieczność udziału przewodniczącej Rady w konfrontacji ze wspomnianym redaktorem oraz składania zeznań na temat działalności REM.

Członkowie Rady uczestniczyli w trakcie III kadencji w różnych spotkaniach i konferencjach. Najważniejsze z nich to:

- Sesja naukowa "Kultura w mediach", zorganizowana przez Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Socjologicznego, Warszawa, Pałac Staszica, 5 VI 2001 r.
- Cykl spotkań otwartych pt. "Media XXI wieku", organizowany wspólnie przez Radę Etyki Mediów i Klub Inteligencji Katolickiej w Warszawie. Pierwsze spotkanie pt. "Przyszłość mediów - prognozy i przypuszczenia" odbyło się 18 X 2001 r.
- Spotkanie Rady Etyki Mediów z reportażystami radiowymi z całego kraju w ramach dorocznego Seminarium Reportażu w Kazimierzu n. Wisłą, 24 X 2001 r.
- Spotkanie Rady Etyki Mediów z Komisją Etyki TVP SA, Warszawa, 31 X 2001 r.
- Spotkanie REM z księdzem bp Sławojem Leszkiem Głódziem - Przewodniczącym Komisji Episkopatu ds. Środków Społecznego Przekazu - 26 II 2002 r. oraz spotkania z dziennikarzami prasy katolickiej w siedzibie Episkopacie
- Spotkania w święto patronalne dziennikarzy w styczniu każdego roku w Duszpasterstwie Środowisk Twórczych w Warszawie
- Konferencja na temat prywatności w mediach zorganizowana w Sejmie RP przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych Ewę Kuleszę - październik 2003 r.

- Konferencje zorganizowane przez Instytut Dziennikarstwa Uniwersytetu Wrocławskiego - "Nowe media, nowe w mediach" (przewodnicząca REM- referent w obradach plenarnych)
- Spotkanie w "Salonie profesora Dudka" we Wrocławiu - na temat "Moralność mediów".
- Panel na temat etyki lekarskiej zorganizowany przez Izbę Lekarską
- Spotkania ze studentami Uniwersytetu Warszawskiego oraz Uniwersytetu im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego.
- Spotkanie z rzecznikami prasowymi ministrów i wojewodów w ośrodku rządowym w Jadwisinie - 8 II 2004 r.
- Dyskusja klubu studentów UKSW "Fides et Ratio" na temat "Jakiego dziennikarstwa pragniemy?" 18 II 2004 r.

Część członków REM aktywnie uczestniczyło również w przedsięwzięciach organizowanych przez Konferencję Mediów Polskich pod przewodnictwem prezesów Polskiego Radia S.A. Ryszarda Miazka, Andrzeja Siezieniewskiego oraz redaktora naczelnego Telewizji Polsat - Bogusława Chraboty. (Konferencje i warsztaty tematyczne)

Ciężar udziału w wymienionych wydarzeniach spoczywał w znacznym stopniu na przewodniczącej Radę Magdalenie Bajer. Przewodnicząca reprezentowała Radę również wobec studentów i badaczy. Okazało się to konieczne, gdyż działalność Rady Etyki Mediów stała się tematem kilku prac licencjackich, magisterskich i doktorskich na Uniwersytecie Śląskim, Uniwersytecie Poznańskim, w Wyższej Szkole Dziennikarskiej im. Melchiora Wańkowicza oraz na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim i UKSW w Warszawie.

Kolejnym świadectwem rosnącego zainteresowania Radą była konieczność wielokrotnego udzielania wypowiedzi prasowych, radiowych i telewizyjnych na temat etycznych problemów związanych z rzeczywistością mediów bądź działalnością Rady. Członkowie REM występowali na łamach większości ważnych wydawnictw prasowych i elektronicznych.

Wspólną inicjatywą REM i dziennika Rzeczpospolita było przeprowadzenie opublikowanej następnie dyskusji o mediach na temat: "Czy i co trzeba przemilczeć?"

Publikacje związane z Radą nie zawsze były pozytywne. Jako jeszcze jeden owoc niezależności Rady a zarazem znak, że jej rola w życiu publicznym wzrasta, odczytujemy ataki pojawiające się z różnych stron niezależnie od światopoglądu reprezentowanego przez autorów.

Kierując się przekonaniem o potrzebie promowania wzorców Rada Etyki Mediów po raz pierwszy przyznała nagrodę REM im. Jerzego Zieleńskiego.

Według opracowanego regulaminu Nagrodę REM przyznaje dziennikarzom za "wyjątkową odwagę, wytrwałość i roztropność w pełnieniu swej misji, za rzetelność i uczciwość w codziennej pracy, za wrażliwość i zrozumienie podejmowanych tematów oraz stałe kierowanie się w swojej praktyce zawodowej zasadami spisanyymi w Karcie Etycznej Mediów."

W roku 2003 Nagrodę im. Jerzego Zielińskiego otrzymał Jerzy Jurecki - redaktor naczelny Tygodnika Podhalańskiego, oraz Jan Nowak Jeziorański, którego Rada uhonorowała Nagrodą Specjalną.